

FOR THE CULTURE

Dit bestaat. Dit telt. Dit is van ons.

“For the culture” wordt vandaag dagelijks uitgesproken in comments, captions, gesprekken, podcasts en online communities. De uitdrukking lijkt vanzelfsprekend geworden, maar achter die schijnbare lichtheid schuilt een geschiedenis. Een manier om te zeggen: *dit bestaat, dit telt, dit is van ons*. De frase heeft diepe wortels in de Afro-Amerikaanse cultuur, en meer specifiek in stedelijke gemeenschappen die hiphop ontwikkelden als cultureel en politiek antwoord op uitsluiting. Oorspronkelijk functioneerde “for the culture” als een krachtige uitspraak van collectieve identiteit, authenticiteit en solidariteit.

Vandaag heeft de term een bredere en meer fluïde betekenis gekregen. Via sociale media, van TikTok-video's rond Antwerps-Marokkaanse feestcultuur tot posts over Koreaanse streetwear, maar ook binnen muziek, mode, kunstpraktijken, collectieven en stedelijke gemeenschappen wordt “for the culture” voortdurend verplaatst en heruitgevonden. De frase circuleert ver buiten haar oorspronkelijke context. Elke keer opnieuw gevuld met een andere lading, een andere gemeenschap, een andere claim op zichtbaarheid.

Maar wat gebeurt er wanneer een uitdrukking die geworteld is in een specifieke geschiedenis van uitsluiting en weerstand steeds breder wordt gebruikt? Wat blijft behouden en wat verandert onderweg? Verliest de frase iets van haar oorspronkelijke betekenis, of toont haar verspreiding juist hoe verschillende gemeenschappen gelijkaardige vragen rond representatie, eigenaarschap en zichtbaarheid herkennen?

Om die vraag te begrijpen, is het belangrijk terug te keren naar de context waarin de frase ontstond. Hiphop was geen genre. Het was infrastructuur. Ontstaan in de South Bronx van de jaren zeventig, in gemeenschappen die werden getroffen door stadsbeleid, economische uitsluiting en racisme, ontwikkelde hiphop haar eigen systemen van productie, distributie en erkenning. “For the culture” was in die context geen slogan, maar een manier om te benoemen wat in het belang van de gemeenschap gebeurde. Het verwees naar een gedeelde verantwoordelijkheid: cultuur niet alleen maken, maar ook beschermen, doorgeven en versterken. Je handelde niet alleen voor jezelf, maar droeg bij aan iets dat groter was dan het individu.

Tricia Rose (1994) beschrijft hiphop als een cultureel en politiek systeem dat reageerde op marginalisatie: niet door te vragen om een plek aan tafel, maar door een eigen tafel te bouwen. Die houding lijkt vandaag nog steeds door te resoneren, ook ver buiten de oorspronkelijke context van de frase. In grootstedelijke plekken zoals Antwerpen, Brussel, Amsterdam en Rotterdam blijft deze dynamiek actueel. Jonge diasporische gemeenschappen gebruiken cultuur er niet alleen als expressie, maar ook als een manier om ruimte, erkenning en agency op te eisen.

Wanneer cultuur een plek wordt waar gemeenschappen zichzelf zichtbaar maken, komen ook vragen rond identiteit naar voren. Stuart Hall (1990) benadrukt dat identiteit nooit vastligt, maar voortdurend wordt gevormd en heronderhandeld via culturele praktijken. Vanuit die gedachte kan “for the culture” gelezen worden als meer dan een beschrijving.

Door de frase te gebruiken positioneren mensen zich binnen een gemeenschap en drukken ze een vorm van verbondenheid uit. Die verbondenheid is niet vrijblijvend. Ze ontstaat vaak vanuit een gedeelde ervaring van onderrepresentatie, uitsluiting of het gevoel niet volledig weerspiegeld te worden binnen dominante culturele verhalen. Gedeelde identiteit wordt dan een manier om erkenning te vinden, ervaringen uit te wisselen en collectieve ruimte te creëren.

Met de opkomst van sociale media en platformen zoals TikTok en Instagram heeft de uitdrukking een nieuwe dynamiek gekregen. Sociale media versnellen de verspreiding van taal en cultuur, maar zorgen ook voor een loskoppeling van oorspronkelijke contexten. Terwijl een uitdrukking zich verplaatst tussen verschillende gemeenschappen en contexten, reist haar geschiedenis niet altijd mee. Hierdoor krijgt de frase nieuwe betekenissen die niet altijd rechtstreeks verbonden zijn met de context waaruit ze oorspronkelijk voortkwam. Een ritueel wordt content. Een culturele praktijk wordt een trend. Dat is niet alleen een kwestie van platforms of algoritmes. Het roept ook bredere vragen op over culturele circulatie en eigenaarschap: wie bepaalt wat een culturele praktijk betekent, wie haar mag gebruiken, en wat er verandert wanneer betekenissen zich verplaatsen tussen verschillende gemeenschappen en contexten?

Tegelijk is “for the culture” niet enkel zichtbaar in online contexten. Vandaag zien we hoe makers, collectieven en gemeenschappen steeds vaker hun eigen tentoonstellingen, evenementen, archieven, platformen en ontmoetingsplekken creëren. In Antwerpen zien we dat onder meer bij initiatieven en collectieven zoals AL.ARTE, BHM, BAYA collective, XRAY.community, Nana Benz, BreakFreeBabes, tashattot.collective, ... Niet alleen om werk te tonen, maar ook om ruimte te maken voor verhalen, beelden en ervaringen die elders minder zichtbaar zijn. Vaak gaat het om initiatieven die ontstaan buiten klassieke institutionele structuren en vanuit een sterke nood aan representatie, eigenaarschap en collectieve ruimte. De frase functioneert daar niet alleen als slogan, maar ook als gedeelde houding of manier van organiseren: cultuur produceren vanuit gemeenschap, wederzijdse ondersteuning en gedeelde ervaring.

Die ontwikkeling roept tegelijk belangrijke vragen op. Waarom herkennen zoveel jonge stedelijke gemeenschappen zich vandaag in de term “for the culture”? En welke maatschappelijke mechanismen liggen onder die herkenbaarheid?

Die herkenbaarheid lijkt verbonden met vragen rond representatie, culturele erkenning en eigenaarschap. Hoewel de contexten verschillen, ervaren veel gemeenschappen vandaag dat zij hun eigen ruimtes, netwerken en vormen van zichtbaarheid moeten creëren. Net zoals hiphop ooit ontstond vanuit de nood om eigen culturele infrastructuur op te bouwen, zien we vandaag hoe kunstenaars, collectieven en gemeenschappen opnieuw zoeken naar manieren om verhalen, rituelen en kennis op hun eigen voorwaarden te delen en door te geven.

In die zin verwijst “for the culture” niet alleen naar wat er gemaakt wordt, maar ook naar hoe het gemaakt wordt. De frase kan gelezen worden als een houding die mee bepaalt hoe een ruimte wordt opgebouwd, wie wordt uitgenodigd, hoe beslissingen worden genomen en wie

eigenaarschap heeft over wat er ontstaat. Dat zien we terug in onafhankelijke collectieven, zelfgeorganiseerde evenementen, archiefprojecten, communityplatformen en artspaces zoals MINO die bewust buiten institutionele logica's opereren. Niet noodzakelijk als alternatief voor bestaande instellingen, maar als plekken waar nieuwe vormen van culturele productie, ontmoeting en kennisdeling kunnen ontstaan. Wat daar wordt opgebouwd zijn culturele ecosystemen: infrastructuren waarin gemeenschappen niet alleen cultuur consumeren, maar haar ook zelf produceren, bewaren en doorgeven.

In Antwerpen is deze dynamiek niet abstract. De stad kent een rijke en groeiende laag van onafhankelijke initiatieven, collectieven en creatieve ruimtes die vertrekken vanuit gelijkaardige vragen rond representatie, eigenaarschap en gemeenschapsvorming. Op de Minderbroedersrui, in Borgerhout, Berchem en elders ontwikkelen makers, jongeren en gemeenschappen hun eigen manieren van organiseren, presenteren, archiveren en kennisdelen. Niet als reactie op de stad, maar als onderdeel ervan.

Misschien verklaart dat waarom "for the culture" vandaag zo sterk resoneert. De frase toont niet alleen hoe taal en cultuur zich voortdurend ontwikkelen, maar ook hoe verschillende gemeenschappen zich herkennen in gelijkaardige mechanismen van zichtbaarheid, uitsluiting, representatie en collectieve organisatie. Wat begon als een krachtige uitdrukking binnen een specifieke culturele en historische context, circuleert vandaag wereldwijd tussen gemeenschappen die elk op hun eigen manier zoeken naar ruimte, erkenning, verbondenheid en cultureel eigenaarschap.

Precies daarin schuilt de relevantie van "for the culture" vandaag. Niet als een vaststaand begrip, maar als een uitnodiging om na te denken over hoe cultuur ontstaat, wordt gedeeld en betekenis krijgt binnen gemeenschappen.

FOR THE CULTURE vertrekt niet vanuit de ambitie om één antwoord te formuleren. Het wil ruimte creëren om die vragen te onderzoeken. Via kunst, gesprekken, film, muziek, publieke interventies en collectieve ontmoeting nodigt het project makers, buurtbewoners, jongeren en bezoekers uit om samen na te denken over hoe cultuur vandaag ontstaat, wordt gedeeld en betekenis krijgt. Niet als iets vaststaands, maar als een levende praktijk die voortdurend wordt gemaakt, bevraagd en doorgegeven.

Tekst: Malikka Bouaissa & team MINO